

307722 - İzin alınması vacip olan yerler nelerdir? Ne zaman izin almak gerekmez?

Soru

Ev içinde Mutfak veya salona girildiğinde izin alınması gerekir mi yoksa evin girişinde alınan izin yeterli midir? “Falana hamd olsun” demek caiz mi?

Detaylı cevap

Birincisi

Yüce Allah şöyle dedi: “Ey iman edenler! Kendi evlerinizden başka evlere, geldiğinizi hissettirip (izin alıp) ev sahiplerine selâm vermeden girmeyin. Bu davranış sizin için daha hayırlıdır. Düşünüp anlayasınız diye size böyle öğüt veriliyor.”

Şeyh Sadi şöyle tefsir etmiştir: “ Yüce Allah mümin kullarına evleri olmayan evlere izinsiz girmemelerini tavsiye ediyor. Zira izinsiz girmenin bir çok olumsuz sonucu bulunmaktadır. Bunlardan biri de görülmemesi gereken avreti görmemek içindir. Nitekim Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurdu: “İzin istemek görmemek için meşru kılınmıştır” insanın evi örtüsüdür ve avretini koruyan elbisesi konumundadır.

Bir eve izinsiz veya gizli girmek, gire kişi hakkında kötü düşünmeye sevkeder. Nitekim gizli girmek hırsızların davranışıdır. Bu nedenle yüce Allah müminleri başkaların evlerine izinsiz girmemelerini emretmiştir.

İzin almak kapsadığı maslahatlar açısından insanlar için daha hayırlı olup güzel ahlak belirtisidir.

İkincisi:

İzin alınması gereken yerlerin detayı ise El mevsua el Fıkhiye el Kuveytiye 3/145 eserinde açıklanmıştır. Özetle şu şekildedir:

-Herhangi bir eve girmek isteyen kimse, kendi evine veya başkasının evine girecektir. Şayet kendi evine girecekse evi, boş olabildiği gibi eşi ve çocukları olabilir. Eşi tek başına olabildiği gibi onunla birlikte mahremi olan kardeşi, kızı veya annesi olabilir.

1-Şayet gireceği ev, onun evi ise ve içinde kimse yoksa izinsiz girebilir. Çünkü izin ona aittir. İnsanın kendisinden izin istemesi boş bir davranıştır.

2-Şayet evinde eşi bulunup onunla kimse yoksa bu durumda da izin alması vacip değildir. Çünkü eşinin tüm vücudunu görmesi mübahtır. Ancak bununla birlikte ayakkabısıyla, sesisyle vb. yöntemlerle geldiğini belirtmesi menduptur. Çünkü kadın, bulunduğu durumda eşine görülmek istemeyebilir.

3-Şayet evinde annesi veya kızkardeşi gibi mahreminden biri varsa izinsiz girmesi caiz değildir. Çünkü mahrem olan akrabalarını çıplak olarak görmesi caiz değildir.

4- Şayet gireceği ev onun evi değilse kesinlikle izin alması gerekir. Görüş birliğiyle izin almadan başka eve girmesi caiz değildir. İster kapı açık olsun veya kapalı olsun hüküm aynıdır.

Genel olarak vacip olan izin alma konusundan birkaç durum istisna edilmiştir:

- Bir yarar sağlamak için metruk ve oturulmayan evlere girmek.

-Can veya malı korumak amacıyla eve girmek. Zira izin alınması beklendiğinde içindeki insan ölebilir veya varlıklar telef olabilir. Can veya malı korumak için izin alınmaz.

5-Asıl olan kişi, başkasının malında izinsiz tasarruf etme hakkına sahip değildir. Ancak izin alarak başkasının evine girebilir. İzin alınırsa tecavüz sayılmaz. Aynı şekilde mal sahibi olmadan evdeki yemek yenmez ve evinde oturulmaz.

6-Memurun amirinden izin alması örfte bilinen bir husustur. Örnek olarak öğretmen öğrencilerin izinsiz girmelerini istemez. Böylece öğrenciler izinsiz öğretmenin odasına girmezler. Bu tür kurallar toplumda ki düzen ve disiplini sağlar böylece kargaşa ve düzensizlik engellenir.

7-Misafir olan kimse misafir olduğu evden izinsiz çıkmaz.

8- Bir kimse iki kişinin arasında oturmak isterse izin alması gerekir.

9-Başkasına ait bir kitaba bakmak isterse izin alması gerekir.

Üçüncüsü:

Bazı durumlarda izin alınmasına gerek kalmaz:

1-İzin alınmasının mümkün olmaması durumlar.

İzin veren kimsenin vefatı veya uzun bir yolculuğa çıkması, hapse girmesi veya başkasıyla iletişime geçmesine yasak konulması gibi durumlarda davranış, yolculuktan dönülmesine kadar uzun bir süre ertelenmesi uygun değilse izin alımı düşer.

2-Zararın bertaraf edilmesi:

İzin istemede bir zarar olduğu tespit edildiğinde izin alma vacipliği düşer. Aynı şekilde emanetlerin telef olacağı bilindiğinde izinsiz satılabilir. Bir cinayet engellenecekse eve izinsiz girilebilir.

3-İzin alımında bir hak kaybı olacaksa izin alınmaz. Böylece nafakası verilmeyen bir kadın, eşinden izinsiz olarak kendisine ve çocuklarına yetecek kadar para alabilir. Daha fazla bilgi için <https://almunajjid.com/9272> bu adrese giriniz.

Dördüncüsü:

Başkasının yaptığına teşekkür etmek anlamında hamd kullanılabilir. Zira Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurmuştur: “İnsanlara teşekkür etmeyen Allah’a teşekkür etmez” (Ahmed 7939)

Allah dışından kullanılmaması gereken hamd, mutlak ve genel anlamda olanıdır.

En iyisini Allah bilir.